

ПРЕСЛАВСКА ДУМА

Вестникъ за култура и стопанство
Издание на Преславската градска община
Редакторъ: Владимиръ Стойчевъ.

Нужда отъ повече просвѣта

Всичко въ живота се мѣни. Мѣнятъ се времена, мѣнятъ се хората, мѣнятъ се и тяхнитъ нужди. И при тая сложност на живота е необходима не само физическа сила, но и умѣние. Животътъ ще бѣде победенъ отъ оня, който покрай мишици силни, придобие и наука. А нашиятъ народъ се нуждае отъ повече просвѣта. Какво е направено за него досега? Нищо! Просвѣта не се спеше всрѣдъ народа. При него идваха да съятъ политически развратъ, да го озлобятъ единъ срещу другъ, да го раздѣлятъ, вмѣсто да го сдружаватъ. Нашиятъ земеделецъ, принуденъ денонощно да се бори съ земята за насѣния си хлѣбъ, принуденъ да обичува само съ добичката си, убива душата си, притжнява ума си, парализира чувствата, помрачава разсѣдъка, което го прави недоволенъ отъ всичко и наклоненъ да отрече всичко. И днесъ когато народътъ лѣкува ранитъ си отъ миналото, когато преживява страшна морална и икономическа криза, най-много се нуждае отъ свѣтлината на науката. Само чрезъ широка и положителна просвѣта, ние ще научимъ нашия народъ да прозира где се криятъ причинитъ за днешното му нерадостно положение и днешния му упадѣкъ. Нека въ з в ъ р н е м ъ върѣта му за по-добро бъдеще. Народътъ трѣбва да знае, че съ вайкане и охкане, съ хули и заканвания къмъ тогава или оногава, нищо нѣма да добие. Само съ по-голяма културна и гражданска дейностъ, съ неподкупна енергия, съ смислена и дѣлова работа, съ самонадеяностъ и горе вдигнато чело, ще се победи кризата. Нека отидемъ всрѣдъ народа и му поднесемъ не голѣмитъ постижения на техниката и културата, а го запознаемъ съ нашето, съ българското, онова, което сме създали по пѣтя на

нашата история. Всѣки трѣбва да знае произхода си, да знае какъ се е образувала българската държава, причинитъ на нейния възходъ и падение. Само тогава той ще стане добъръ гражданинъ. Необходимо е всѣки да познава историята на нашата въра и църква и ролята, която тѣ сж изиграли за образуване на българския народъ. Да запознаемъ народа съ здравето му, съ възпитанието на децата му, да го просвѣтимъ да познава професията си, та по тая начинъ да подобри хала си и отъ тамъ да изгради благоденствието на България. Нека му покажемъ силата на кооперативното дѣло, основано на великия лозунгъ „Единъ за всички и всички за единъ“. Ето темитъ за българския селянинъ. Но трѣбва съ съжаление да признаемъ, че нашиятъ народъ, благодарение на тая си многозначевщина, е спѣвалъ и продължава да спѣва желающитъ лектори и сказчици. Малцина ли сж и днесъ между насъ, които, когато бждатъ поканени да изслушатъ нѣкоя научна сказка, напримеръ на учителя, свещеника, на агронома или лѣкаря, съ една просташка надменностъ махатъ ржка: какво има да го слушамъ, на какво има да ме научи той, слушалъ съмъ ги азъ такива, по-добре е да си стоя въ кръчмата!

Така всѣки се явява, че всичко знае, всичко може, всичко разбира и за всичко го бива. Обаче не нахалното многозначевщина, а ясното и твърдо съзнание, че много нѣщо ни липсва, че много нѣщо не знаемъ и трѣбва да го потърсимъ и научимъ. Крайно време е да се опомнимъ, да разберемъ, че въ днешното време безъ наука, безъ умѣние, не може да се работи и живѣе. Защото въ борбата на живота има два пѣтя: или въоръжени съ нужнитъ познания съ трудъ и постоянство да

Националенъ стопански планъ

Осигуряване съществуването на нацията чрезъ сила и дисциплина. Повдигане благоденствието на народа и държавата. Мобилизация на всички творчески сили. Четирилѣтката — мотора на стопанската динамика.

Въ днешно време, въ епохата на най-интензивната и рационална стопанска дейностъ, въвеждането на единъ „националенъ стопански планъ“, като важно и крайно необходимо сръдство за засилване темпа на нашата финансова и икономическа обнова, се явява като една неизбежна и жизнена необходимостъ.

Понастоящемъ нашата стопанска политика се колебае, безъ строго определената целъ, къмъ неизвестното, така както безъ целъ и насока се движи една лодка всрѣдъ вълнитъ на развълнуванъ океанъ. Въ противовесъ на това, ние виждаме плеада културни народи, които, посрѣдствомъ специаленъ свой стопански планъ, развиватъ ненадминатата стопанска динамика, при което постигатъ удивителни резултати, за които ние бихме могли само да мечтаемъ.

Къмъ позитивното разрешение на проблемата за въвеждането на националенъ стопански планъ и у насъ, незабавно би трѣбвало да се пристѣпи, въ името на добре разбранитъ народни интереси и въ духа на новото време. Когато другитъ народи въвеждатъ автобила като модерно съобщително сръдство, ние не можемъ да не държимъ

вървимъ напредъ, или, останали надире отчаяно, да дадемъ възможностъ на по-силнитъ да ни прегазятъ, да ни смажатъ и унищожатъ.

И така, проникнати отъ нуждитъ на времето и въдушевени отъ желанието за една по-широка просвѣта, нека съ всички сръдства се стремимъ за нейното придобиване. Само чрезъ морално, материално и културно издигане ще станемъ народъ достоенъ за почитъ и уважение.

Петъръ Йотовъ

Къмъ нашитъ абонати!

Ние се боримъ съ много и най-различни трудности и полагаме всички усилия за редовното излизане на вестника.

Ние Ви молимъ да направите и Вие сжщото за него!

Изплатете абонамента си и помогнете за още по-широкото му разпространение въ Вашия край!

смѣтка за това и съ прѣстѣпно равнодушие да продължаваме да си служимъ съ „биволската“ кола. Единъ добре обмисленъ националенъ стопански планъ ще ограничи до максимумъ вредното влияние на бюрократизма въ стопанския животъ на държавата и и чрезъ една целесъобразна мобилизация на всички творчески сили на нацията, ще даде единъ по-мощенъ и по-динамиченъ тласкъ на нашата стопанска обнова и икономически напредѣкъ. Чрезъ единъ стопански планъ — държавната властъ става по-гъвкава, по-динамична и по-творческа, защото съ прилагане на дѣло така наречения „водачески принципъ“, всѣка идея, всѣка реформа и полезно мѣроприятие ще намѣрятъ своя майсторъ, който съ вещина и отговорностъ ще ги проведе на дѣло, съобразно жизненитъ интереси на народа и държавата.

ЦЕЛЪ И ЗАДАЧИ

Стопанскиятъ планъ въ модерната държава има не само за целъ да рационализира производството, да увеличи дохода на народното стопанство, но до голѣма степенъ да повдигне сигурността и защитата на държавата. Единъ важенъ обектъ отъ това естество е да се удвои централната ни желѣзо-пѣтна линия между Цариградъ и Свиленградъ, което е не само отъ голѣмо стратегическо, но и отъ грамадно стопанско значение. Съ привършване на ж. п. линия Телгетчликъ, Мосулъ, Багдадъ, Персия, Египетъ, Авганистасъ до Индия, — Англия желае да си осигури единъ по-къс пѣтъ до необятна Индия. За тая целъ тя даде заемъ на Турция за ж. п. линия презъ Таурусъ и за ферибота при Хайдаръ паша. До края на новата година тая ж. п. линия ще бждатъ привършени, при което Бъл-

гария става важенъ центъръ на транзита между Европа, далечния изтокъ и държавитъ на пространна Азия. Нашата централна линия при днешното положение въ никой случай не ще може да погълне тоя грамаденъ трафикъ, който ще носи голѣми доходи въ девизи на народното ни стопанство, поради което още отъ сега ни се налага да вземемъ нужнитъ мѣрки за разрешението на една отъ най-важнитъ стратегически и комуникационни проблеми у насъ. Гърция въ това отношение ни превари, като удвои желѣзопѣтната си линия до Сересъ и пр.

Сжщото важно значение придобива и прокопанването на канала по рѣкитъ Р. Ломъ и Камчията, който да свързва и скъси пѣтя между Дунава и Черно-море съ около 600 километра, при което ще носи единъ фантастиченъ доходъ на България.

Други проблеми, които при единъ стопански планъ изпъкватъ на дневенъ редъ въ връзка съ увеличаване на националната ни сигурностъ, сж: производство на сода, варна киселина, чрезъ използване на меднитъ ни пирити; производство на желѣзо и стомана; втечняване на каменитъ въглища; рационално използване на всички минерални богатства; добиване изкуствена вълна и коприна и пр.

Въ връзка съ увеличаване дохода на народното ни стопанство, оставатъ отъ особено значение: рационализиране на аграрното ни производство; производство на земеделски машини и орджия; добиване на изкуствени торове, азотъ отъ въздуха и пр. по подобие на Югославия, която произвежда засега 25,000 тона, Ромъния около 18,000 тона, чрезъ което ще създадемъ нова стопанска база за преуспѣване и нормално развитие на аграрното ни производство.

ДОХОДИ И СРЪДСТВА ЗА СТОПАНСКИЯ ПЛАНЪ

За прокарването и изпълнението на единъ стопански планъ съ успѣхъ сж необходими сръдства, които (Следва на 2 страница)

Една конференция

Учителитъ отъ Преславското сръдище имаха конференция, на която се изнесе практическа лекция по писане въ II отдѣление и се чете рефератъ отъ учителя Щерю Стояновъ на тема **Отражение на учителската професия върху характера на учителя.**

Лекцията се изнесе добре, като учителитъ взаимно си дадоха улѣтвания какъ да се работи по писане и въобще по български езикъ, за да има добри резултати. Следъ лекцията се прочете реферата, който се изслуша съ внимание и изпрати съ бурни ржкоплѣскания. Господинъ Стояновъ разгледа единъ боленъ въпросъ — въпроса за учителя. Той почна така: „Ние учителитъ служимъ на детето и на човѣка. Работимъ, щото човѣкътъ любовъ и доброта да бжде. Ние сме взели душата и сърдцето на детето; тамъ вливаме красота, знание и свѣтлина. Не рушимъ, не събаряме — само градимъ“. Следъ тия мисли за учителя, референчката задава въпроса: „Какъ се ценятъ тия, които създаватъ ценности въ живота?“ И понататкъ въ реферата си рисува общественото положение днесъ на тоя учител-творецъ, който е свързалъ името си съ всички начинания, целящи издигане стопанското и духовно ниво на народъ и държава. Мѣстото тукъ ми позволява да направя обществено достояние на цѣлата картина, но ще помѣстя онова мѣсто отъ реферата, кждето се прави една анкета всрѣдъ учителството, за кое е онова, което най-много ги измъчва и имъ създава смутове въ душата при изпълнение на длъга.

Ето какво казва единъ 42 годишенъ учител, жененъ, съ три деца и двадесетъ годишно учителствуване:

1. Станахъ нервенъ отъ работата, вследствие разнообразитъ и често пжти противоположни задължения. Понѣкога не зная учител ли съмъ, или общински писаръ, когато търсятъ

за всичко.

2. Неправилно е разпредѣлението на количеството и часоветъ за работа.

3. Най-различна намѣса има въ училище отъ страна на селянитъ и най-странни желаня въ връзка съ учението и възпитанието на децата имъ.

4. Неколегиалностъ, вследствие намѣсата въ училище на неотговорни къмъ нашата работа хора.

5. Ограничени сръдства, съ които разполага училището и още по-ограничени сръдства, съ които трѣбва да разполагатъ децата за тетрадки, книги, моливи и други пособия. Всичко това спъва работата ни и създава неприятности. Селянитъ мислятъ, че ние грабимъ децата имъ, когато заржчаме да си набавятъ едно или друго пособие.

6. Тѣсно и нехигиенично помѣщение, постоянно морише въ учебнитъ стаи. Когато презъ зимата отворимъ прозорцитъ, децата пкъ изстиватъ. Имаме постоянно разправии съ родителитъ имъ, защото сме отварили прозорцитъ презъ време на часъ.

7. Паралелкитъ сж многолюдни. Бихъ могълъ да изповѣдамъ, че колкото години съмъ работилъ съ повече отъ 40 ученика, вземалъ съмъ заплатата на вѣтъра, а и да се разжса човѣкътъ, пакъ толкова ще постигне. Отъ нѣколко години децата ми сж между 50 — 60. А вече приличамъ на изцеденъ лимонъ, но Господъ да е на помощъ на тѣзи деца, ако ходятъ на училище още 5—6 години при толкова многолюдни паралелки. Само задъшния въздухъ имъ стига. Три четвърти въ края на всѣка година кашлятъ, ходятъ съ свързани гърла и сж посърнали.

8. Самъ азъ се измъчвамъ отъ мисълта, че нашитъ ученици сж невъзпитани и вѣрно е, българското училище малко възпитава, но азъ никжде не намѣрихъ статия или книга, въпрѣки че много съмъ търсилъ, която да разглежда въпроса—защо нашето дете

Националенъ стопански планъ

(Следва отъ страница 1.)

то въ Германия се набавятъ посрѣдствомъ нагаждане митническата политика къмъ целитъ на държавата. За да се поощри производството на изкуственъ бензинъ чрезъ втечняване на каменнитъ въглища, естественитъ бензинъ се облага съ по 15.50 зл. марки за сто литри, което се равнява на около 6 наши лева на литъръ, цената на който, чрезъ примѣсъ на 30% спиртъ, се редуцира на около 11 до 12 наши лева литъра. За насърчение производството на изкуствена гума, така наречена „БУНА“, вносното мито на естествената гума на 13 мартъ 1937 год. се увеличи

е невъзпитано и какъ и съ какви сръдства трѣбва да го възпитаваме.

9. Въ нашето училище има голѣмъ бюрократизъмъ. Искамъ нѣщо отъ настоятелството или Инспекцията, докато ти отговорятъ, докато се нагласятъ, ще му мине времето. Това спъва, дразни и отчайва отъ работата. Нищо ако не предприемешъ, ще си най-добре и съ началството, и съ селяни, пкъ и съ децата.

10. Заплатата ни е малка. Съ толкова пари не можешъ да мръднешъ до по голѣмъ културенъ центъръ, камо ли презъ лѣтото да отидешъ на лѣтoviще или на курсъ. Просто сме заковани въ село и сме спрѣли всѣкакво културно усъвършенствуване.

Крайно време е нашата общественостъ да се позамисли за положението на българския учител, за будителя, просвѣтителя, борца за църковна и политическа свобода и създателя на българската общественостъ следъ освобождението. Трѣбва да се създадатъ по-добри условия, за да може българския учител да продължи дѣлото на своитъ предшественици и създаде по-добри дни за народъ и държава!

П. Й.

чи на 125 марки за сто килограма а на 14 мартъ 1938 г. повторно се увеличи на 170 марки за сто килограма. По сжщия начинъ се постъпи и съ поощрението на изкуствената вълна и коприна, при което вносътъ на естествената вълна и памука се обложиха съ по 30 марки за сто килограма.

Освенъ чрезъ митата, сръдства за националния стопански планъ ще могатъ да се набавятъ, по подобие на Германия, чрезъ въвежданието на така наречения „Вертувакшоеръ“ — данъкъ, съ който се облага разликата при увеличение цената на недвижимитъ имоти. Така напр., купенъ имотъ за 10,000 — продаденъ за 20 хиляди лева, се облага разликата съ 500 лева и пр. Тоя данъкъ е еднократенъ и сравнително по-лекъ, защото се плаща само при продажба на недвижими имоти. Въ Югославия е въведенъ отъ три години насамъ. Чрезъ разработване и използване на минералнитъ богатства, съ помощта на единъ стопански планъ, ще могатъ да се набавятъ сжщо достатъчно сръдства за целитъ и охраната на държавата и народа.

Изобщо, при организиране стопанския животъ на държавата, не трѣбва да се забравя, че работата създава нова работа и спечеленитъ отъ нея пари носятъ нови пари, които, при засилена до максимумъ циркулация, изпълняватъ за народното стопанство онова високо предназначение и функция, както кръвта въ човѣшкия организъмъ.

Въ тоя новъ економически принципъ се крие тайната на могъщата финансовата политика на днешна Германия, маждо ржководена отъ Д-ръ Шахтъ.

Д-ръ Н. Христовъ

Четете вестникъ

„Преславска дума“

Печ. Прес. Търговски & Синове — Шуменъ

Благодарностъ

Настоятелството на читалище „Самообразование“ село Кирилово, Преславско, на едно отъ своитъ заседания взема следното решение:

Понеже при сжщото е образуванъ фондъ „Ново читалище“ реши: да изпрати покъни до всички чиновници, родомъ и излѣзли отъ с. Кирилово, да подпомогнатъ кой съ каквато сума желае фонда „Ново читалище“, като на изпратилитъ суми изкажемъ благодарността си чрезъ пресата. И следъ като изпратихме нѣколко отъ сжщитъ, пръвъ дарителъ бѣ селянинътъ ни подпоручикъ Георги Марковъ Георгиевъ, пограничнитъ секторъ гр. Берковица, съ една доста задоволителна сума.

Настоятелството на въпросното читалище благодарни на г-на подпоручика Георгиевъ за това, че той пръвъ се отзова на горечитираната покана. Това показва, че той не е забравилъ селото и че то има нужда отъ просвѣтенъ институтъ. Ние се надяваме, че и другитъ, на които сме изпратили покани, ще последватъ примѣра на подпоручикъ Георгиевъ.

Н-ль: Василь Николовъ

Консервирани или сушени зеленчуци и плодове

Държавната химическа лаборатория въ Берлинъ е направила напоследъкъ научни изследвания на консервирани и сушени плодове, при което се е изказала въ полза на последнитъ въ които процента на витаминитъ е значително по-голѣмъ, отколкото при консервитъ Независимо отъ тоя сушенитъ плодове и зеленчуци се съхраняватъ много по-лесно, опаковката имъ е несравнено по-евтина и по-достъпна за всички производители, отдѣлни стопанства и пр.

Въ връзка съ тия изследвания, германското Министерство на земедѣлието е дало нареждане, презъ настоящата година на сушенето на плодове и зеленчуци да се даде по-голѣмо предпочитане, отколкото на консервирането имъ въ тенекени кутии и пр. чрезъ които само се поскъпява производството и се прави по-недостъпно за широкитъ народни маси. Желателно е отъ тия научни изследвания и препоржби да почерпимъ и ние поука, като презъ настоящата година се поощри и у насъ изсушаването на плодове и зеленчуци при народнитъ консервни работилници. Унитарни прави опитъ да популяризира въ Германия употрѣблението на изсушенъ кромидъ лукъ въ малки пакети.

Анна фонъ Шроттъ

НЕЙНАТА ПЪРВА ПОРЖЧКА

Преди нѣколко време се срещнахъ съ моята стара приятелка Пия, съ която не бѣхъ се виждала близо 15 години. Зарадвани отъ щастливата среща, ние се отбихме въ най-близката сладкарница, за да си побъбриме за онова време, когато не бѣхме се виждали.

Пия имаше какво да ми разказва. Следъ развода съ първия си мъжъ, тя се омъжила за единъ дипломатъ. Животътъ ѝ протекълъ приятно и леко, пжтувала постоянно и квартирата ѝ въ Бѣлградъ, изпъл-

нена съ шедьовритъ на европейската живопись, привличала поклонници отъ всички сръди.

— Но мжжътъ ми, положението ми, почитѣта, съ която бѣхъ обкржжена, — ми разказваше Пия, — всичко ми стана скучно. У мене все повече се разгаря една необикновена страсть къмъ живописѣта. Нищо не ме радваше така много, както минутитъ, когато можехъ да се откъсна отъ домакинскитъ грижи на нашия голѣмъ домъ и отида нѣкжде въ хубавото поле да ри-

сувамъ. Тогава азъ се чувствувахъ истински щастлива! Колко много мечтаехъ да мога да живѣя далечъ, кждето никой не ме познава, да рисувамъ картини и да живѣя отъ тѣхъ! Тая мисълъ ме накара да вложя всичкото умѣние на своя женски чаръ и склоня съпруга си да ме пусне да попжтувамъ сама на воля. И миналата пролѣтъ успѣхъ да се откъсна и да замина за Венеция. Пжтувахъ инкогнито. Исквахъ да живѣя скромно. Представихъ се за художничка и обличахъ най-обикновенитъ си дрехи. Показвахъ се бедна, за да получа поржчка за картини.

Още на другия денъ се заловихъ упорито за работа. Избрахъ мѣстата, кждето движението бѣше по-голѣмо: при Риолето, на рибното и овощно тържища. Рисувахъ по цѣлъ денъ, за да покажа на голѣмата космополитична тълпа себе си и моето изкуство, обладана отъ голѣмата вѣра, че все пакъ ще получа нѣкоя поржчка. Мисълта, че ще мога да се явя при моя мжжъ и да му покажа нѣколкото хиляди лири, спечелени отъ мене съ помощта на това изкуство, което той постоянно отричаше, ме опияняваше.

Днитъ протичаха бързо, но азъ не губѣхъ куражъ. Понѣкога валѣше дъждъ, но това съвсемъ не ме безспокоеше и не можеше да сломи упоритостѣта ми. Единъ денъ бѣхъ забавена триножника си въ пѣсьма край морето и рисувахъ развълнуваното море. Приливътъ заливаше пѣсьма под краката ми, но азъ рисувахъ, безъ да се смущавамъ отъ това. Ето, слънцето пропжди надвесилитъ се облаци и морето утихна. Азъ почнахъ да рисувамъ повиламата се въ морето рибарска лодка съ нейното ремидено-червено платно.

ВРЕМЕННА ТРУДОВА ПОВИННОСТ

КОНТРОЛЕН РАЙОН ПРЕСЛАВСКА ОКОЛИЯ

Изработено съ временна трудова повинност през 1938 год.

ОБЩИНА ВЕСЕЛИНОВО

(продължение от бр. 23)

1. Въ селата Александрово, Веселиново и Ришъ сж поправени и застлани съ основен калдъръмъ и чакълъ 3656 кв. м. улици, направено 300 линейни метри канавки и 2935 куб. м. изкопъ пръстъ III категория.

За сжщитъ улици е извадено 116 куб. м. камъни и превозено 2398 куб. м. ломени камъни и 732 куб. м. пясъкъ.

2. Въ с. Веселиново е направен единъ мостъ съ дървена конструкция и каменна зидария, и 2 модерни, хигиенични чешми.

3. Въ с. Александрово направена 1 чешма.

4. Въ с. Ришъ е направено 6,800 кирпичи и 185 л. м. училищна ограда.

5. Въ с. Веселиново изсѣчено и превозено отъ сѣщето 50 куб. м. строителен материалъ.

Горната работа е оценена за 198,500 лв.

6. Въ общината сж се откупили 30 пов. съ по 120 и 300 лв. и е постъпило отъ 70% 480 лв., съ които е доставено инструменти за вр. тр. повинност и 1318 броя печени тухли.

Кметъ: (не се чете)
Секр.-бирникъ: (не се чете)

Преславскиятъ народенъ представителъ

ДИМИТЪРЪ МАРКОВЪ

всрѣдъ населението отъ Герловския край

Народътъ се интересува отъ работитъ на Народното Събрание. Стопанскитъ интереси на Герловото сж въ сигурни рѣце. Народътъ е доволенъ, но чака още грижи.

с. Бѣла рѣка 7 мартъ. Тази вечеръ дойде въ селото ни откъмъ Винаца Преславскиятъ народенъ представителъ Димитъръ Марковъ, придруженъ отъ Преславския Околийски управителъ Петъръ Илиевъ. Още щомъ научи за пребиваването му, населението изпълни много скоро читалищния салонъ, въ който бѣше опредѣлено господинъ Марковъ да даде отчетъ на населението за работата въ Народното събрание. Салонътъ се указа много малъкъ, за да побере онова голѣмо множество, което искаше да чуе тогава, когато Герловото бѣше изпратило въ Народното Събрание да промишлява интереситъ му. Господинъ Марковъ направи изчерпателно изложение по всички въпроси, които сж били повдигнати въ сесиитъ на Камарата и законитъ

които сж гласувани. Спрѣ се по-подробно за гласуване бюджета на Министерството на Земеделieto, кждето той, въ качеството си на народенъ представителъ, е вземалъ участие въ защита интереситъ на горското население, относно пашата въ гората.

Събранието изслуша съ голѣмо внимание искреното и убедително слово на оратора и изпрати речта му съ бурни подобрения. На всички направи дълбоко впечатление голѣмото познаване на всички въпроси, интересувачи нашия край, което укрепи вѣрата ни, че интереситъ на Герловото сж въ сигурни рѣце.

Следъ събранието бѣше дадена вечеря въ честь на гоститъ и новоназначения кметъ на селото г. Василь Станиславовъ, на която вечеря вземаха участие всички учители, общински съ-

Ново сигурно лѣкарство противъ ишиасъ и мускулния ревматизъмъ

Напоследъкъ Германската медицина е направила нови завоевания въ борбата съ смѣтанитъ досега почти неизлѣчими болести — ишиасъ, гихтъ и мускулния и ставенъ ревматизъмъ. Следъ дълги опити и проучвания е приготвенъ единъ специаленъ препаратъ, известенъ подъ наименованието „МИРМЕКАНЪ“ № 1 и 2, съ който болния се инжектира, който още следъ първата инжекция чувствува сигурно подобрение, а следъ 2 и 3 инжекции, пълно оздравяване. Направенитъ опити предъ чуждитъ кореспонденти сж дали удивителни резултати.

ветници и селяни.

Населението не пропускаше случай лично да побеседва съ господинъ Маркова, да му засвидетелствува своето доволство отъ неговата работа като народенъ представителъ и въобще отъ работата на Народното Събрание, но и да му заяви, че народътъ иска още много грижи, за да може да излѣзе отъ голѣмата беднотия, въ която тежката стопанска криза го хвърли. Ние изпратихме господинъ Маркова съ още по-голѣми надежди и съ пожелание да го видимъ пакъ между насъ.

Б. Р. По поводъ обиколката на Преславския народенъ представителъ Димитъръ Марковъ получихме сведения отъ с. с. Винаца, Сушина, Староселка и Тушовица, кждето сж направени многолюдни събрания отъ народния представителъ, на които е говорилъ за работата въ Народното Събрание и за онова, което той счита, че трѣбва да се направи за повдигането поминъка на населението. Назсѣкжде той е билъ обкръжаванъ съ голѣмо внимание, което говори, че населението е готово да подкрепи и господинъ Маркова въ неговата работа. Запитай за впечатленията му отъ обиколката, той не скри своето доволство за онова пълно разбирателство, което е констатиралъ, че сжществува между него и избраницитъ му въ Герловото.

Американци, италианци, нѣмци, англичани и французи се спираха и наблюдаваха моята работа. Азъ чувахъ изрази на възторгъ на разни езици.

Сега или никога! Азъ ще получа поржчка, и това трѣбваше да се случи скоро, тъй като вече завършвахъ картината си.

И ето, всрѣдъ тълпата си проби пѣтя нѣкаква жена. Тя се изправи задъ мене. Погледнахъ я изподъ око. Видѣтъ й бѣше нѣщо особено; но външността често излѣгва, си казахъ азъ, особено у англичанитъ. Тя се обърна къмъ мене:

— Синьора, синьора! —

Неиниятъ италиански езикъ ми потвърди, че имамъ работа съ англичанка, което ме много зарадва, като ме имахъ предвидъ щедростта на нейната раса. Азъ й отговорихъ по английски. Започнахъ много внимателно и любезно, защото по интереса, който прочетохъ въ очитъ й къмъ моята картина, разбрахъ, че има да ми поржча нѣщо. За мене бѣше ясно, че тя иска да купи отъ мене или картината, която рисувахъ, или нейната репродукция и въ ума си почнахъ да пресмѣтамъ колко да й поискамъ, дали 1,000 лири, или пъкъ да се задоволя съ 800. Бла-

годарение на вежливостта ми, тя престана да се стѣснява и започна да ми обяснява бързо и най-подробно:

— Тази платноходка, която сте изрисували, има чудно хубавъ цвѣтъ! Азъ имамъ пѣтнически куфаръ, който има сжщия цвѣтъ. Отъ многото пѣтуване, обаче, на нѣкои мѣста боята му се е поизтрила. Нѣма ли да бждете тъй любезна, скъпа моя, да се съгласите и боядисате тоя мой куфаръ съ сжщата боя?

На това мѣсто на разказа на моята приятелка, азъ не можахъ да се сдържа и се разсмѣхъ.

Преславски сѣдия-изпълнителъ

ОБЯВЛЕНИЕ № 94936 г.

Подписаниятъ П. Ценовъ, сѣдия-изпълнителъ при Преславски околийски сѣдъ, обявявамъ на интересуващитъ се, че 15 дни следъ еднократното публикуване настоящето въ в. „Преславска дума“, до онова число отъ следния месецъ, което съответствува на датата на обнародването, въ канцеларията ми въ гр. Преславъ, ще трае проданъта на следния недвижимъ имотъ, принадлежащъ на Хасанъ Х. Чаушевъ отъ с. Староселка, за удовлетворение на вземането на Емине Мехмедова Ахмедова отъ с. Староселка, а именно:

1) Нива отъ 7.7 дек. въ землището на с. Староселка въ мѣстността „Яма тарла“ до съседни: Мехмедъ Али Читаковъ, Исуфъ Чаушевъ и Петъръ Тодоровъ, оценена 3850 лева.

2) Нива отъ 3.4 дек. въ сжщото земл. мѣстн. „Чанаджикъ“ до съседни: Мустафа Чалдърговъ, Мехмедъ Хас. Топаловъ и дере, оценена 1700 лева.

3) Нива отъ 2.7 дек. въ сжщото земл. мѣстн. „Пандъкъ тарла“ до съседни: Шабанъ Мустафовъ, Незиръ Салиевъ, Исуфъ Исуфовъ Чашуевъ и пѣтъ, оценена 2160 лева.

4) Нива отъ 2.1 дек. въ сжщото земл. мѣстн. „Къшладжикъ ардж“ до съседни: Мехмедеминъ Х. Мехмедовъ, Хасанъ Исовъ и рѣка, оценена 2100 лева.

5) Нива отъ 4.1 дек. въ сжщото земл. мѣстн. „Яйкънъ тарла“ до съседни: Мехмедеминъ Х. Мехмедовъ, Идиризъ Мустафовъ и пѣтъ, оценена 4100 лева.

6) Нива отъ 8 ара въ сжщото землище мѣстн. „Юкъ-Якж“ до съседни: Ахмедъ х. Ахмедовъ, Мехмедъ Али Читаковъ и Шабанъ Чалдърговъ, оценена 400 лева.

7) Нива отъ 6 декари въ сжщото землище мѣстността „Уфаклъкъ“ до съседни: Ахмедъ х. Мехмедовъ, Илиязъ Молла Мустафовъ и Шабанъ Мехмедовъ Чаушевъ, оценена 6000 лева.

8) Нива отъ 3.8 дек. въ сжщото землище въ мѣстн. „Карши юртъ“ до съседни Мехмедъ Сюлюмановъ, Халилъ Ю. Чаушевъ и пѣтъ, оценена 2280 лв. Горниятъ имотъ не е ипотекиранъ къмъ никого. Ще се продава поотдѣлно.

Желающитъ да купятъ могатъ да се явятъ въ канцеларията ми всѣки присѣственъ денъ и часъ, за да прегледатъ книгата и да наддаватъ.

Залогътъ, една десета частъ отъ първоначалната цена на продаваемия се имотъ, съгласно чл. 817 ал. II отъ З. Г. С. за правоучастие въ проданъта, се внася предварително въ Б. з. и к. банка срещу удостоверение, което ще ми се представи.

гр. Преславъ, 11. III. 1939 год.

Сѣдия-изпълнителъ: П. Ценовъ

Международенъ винарски конгресъ въ Берлинъ

По поводъ свикването на Международния винаро-лозарски конгресъ въ Бадъ-Кройцнахъ, подъ президиума на Министъръ Даро, между 21 и 26 августъ т. г., председателътъ на германскитъ лозари бригадниятъ водачъ Е. Дийлъ, дава нѣкои сведения за състоянието на лозарството въ Германия, следъ присъединението на Австрия и Судетската областъ, споредъ които лозята на Германия отъ 80,000 хекта-

ри се увеличаватъ съ 38,000 хектари, лозята на Австрия съ 4600 отъ Судетската областъ, или всичко на 126,600 хектари лозя (приблизително колкото лозята на България) Презъ последнитъ години винарското производство на Германия отъ 4.5 милиона хкл. въ 1937 год. е спаднала на 3.3 мил. хкл. за въ 1936 г. и на 2.2 милиона хектолитри въ 1938 г.

Съ присъединението на новитъ области, консумацията на виното се увеличава на 15 литри на глава на населението, което общо годишно ще възлиза на около 12 милиона хектолитри. Въ това количество влиза и производството на 20 мил. литри шампанско вино, частъ отъ което се изнася въ чужбина.

На предстоящия винарски конгресъ ще се покажатъ най-новитъ уреди, машини и способи въ модерното винарство, като добиване на сладко вино чрезъ пастеризиране и дълбоко охлаждане, добиване на олио отъ гроздови семки и пр.

Д-ръ Н. Христовъ

Афоризъмъ

Ако едно добро дѣло се върши заради нѣщо си, то вече не е добро дѣло. Сжщински обичашъ само тогава когато не знаешъ защо и за какво.

С.

— Безсърдечница! — ми каза Пия — ти се смѣешъ, а азъ едва можахъ да сдържа сълзитъ си. Ето, виждашъ ли, това бѣше моята единствена и последна поржчка презъ цѣлия ми животъ. А сега азъ имамъ такава голѣма купчина картини, че се чудя какво да ги правя.

— Но нима ти не можешъ нѣкоя отъ тия картини да покачишъ въ твоя домъ?

— Въ моя домъ! Нима азъ трѣбва да кича своя домъ съ своитъ неуспѣхи?

Преведе отъ руски: В. С.

ПРЕСЛАВСКА ДУМА

Тарифи на обявленията:

Обяви държавни и общински по 2 лв. кв. см.
Годешни и вѣнчални по 40 лв. Некролози по 50 лв.
Неприемане имени дни 20 лв. Въ хрониката на редъ 5 лв.
Малки обявление отъ 10 до 20 лв.

Броя 1 лв. Търговски по споразумѣние
Годишенъ абонаментъ 30 лв Излиза всѣко 1 и 15 число

Благодаримъ!

Благодаримъ на правителството за проявенитѣ грижи къмъ българския селянинъ, за това, че намѣри сили и куражъ да сложи рѣка върху тежкото бreme, което тежеше върху нашия гърбъ — **глобитѣ**

Благодаримъ на Народното събрание за единодушното при разискванията на тоя въпросъ.

Благодаримъ на нашия народенъ представител Димитър Марковъ за енергичната защита въ Народното събрание и другата въ защита на хала ни.

Благодаримъ му още веднажъ, че единственъ той изрече: „Махнете и обещетенията по закона за горигѣ, за да бжде новиятъ ни законъ напълно ефикасенъ и радостъта на селянина пълна!“

БЛАГОДАРИМЪ! Ето тая дума днесъ се носи отъ уста въ уста по селата и още повече въ нашия балкански край, където населението се препитава главно отъ горигѣ и безъ да иска понѣкогашъ прави нарушения дребни и тогава... глоби, обещетение и т. н. А последнитѣ не сж малко. Хиляди, десетки, стотици хиляди лева на едно село съ 120 къщи и 600 души население. Днесъ тѣ вече всички сж „къмъ дѣло“ защото ние нѣмаме глоби повече отъ 2—3 хиляди лева едната.

Да пишемъ днесъ повече по тѣхъ е излишно, когато въпросътѣ е вече решенъ въ полза на народа.

Нека само още веднажъ кажемъ благодаримъ! Благодаримъ така, както може само честното и неопетнено сърдце на селянина да благодари. И вѣрвайте ни, господа отъ управлението на държавата, че нашата благодарностъ не е само думи. Съ дѣлата си Вие ни привързахте здраво къмъ Васъ и държавата, и ние ще Ви следваме неуклонно за благото и величието на нашето Отечество.

Да живѣе България!

Селянинъ Б.

Поевтиняване на радиума и борбата съ рака

Методата за добиване на радиума е претърпѣла голѣмо усъвършенствуване, като последствие отъ което цената му е спаднала отъ 750,000 марки на 150,000 зл. марки за единъ грамъ. До 1924 г. въ свѣта имаше само 12 грама радиумъ, количеството на който е нарастнало сега на 800 грама, отъ което количество частно Германия притежава около 30 грама радиумъ. Най-старата фабрика за добиване на радиумъ се намира въ Йоахимсталъ — Германия, която годишно произвежда само по 3 грама радиумъ, който главно се употребява като срѣдство при лѣкуването на рака.

Д-ръ Н. Христовъ

Афоризъмъ

Истинскиятъ пжтъ е правъ и свободенъ и не ще се спънешъ, ако вървишъ по него. Щомъ като почувствуващъ, че краката ти се заплитатъ въ грижитѣ на земния животъ, знай, че си се отбилъ отъ истинския пжтъ.

Ц.

Дългогодишниятъ архиварь-регистраторъ при околийския сждъ Маринъ М. Байрямовъ се пенсионира следъ 33 годишна честна и предана работа. При уволнението си е получилъ благодарствена заповѣдъ отъ окол. сждия, похвала отъ ревизьоритѣ за веща и предана работа и медаль отъ Министерството на правосъдието.

Като го поздравяваме за добре изпълнения му дългъ, пожелаваме му животъ и здраве, та да вложи силитѣ си за препреуспѣване на града ни.

Културата на китайския ленъ у насъ

По поводъ нашата статия върху културата на китайския ленъ у насъ, който, веднажъ засѣтъ, може 30 години да вирѣе на едно мѣсто, получиме маса запитвания, на които, за съжаление, не можемъ да отговоримъ поотдѣлно. Въ Германия китайскиятъ ленъ се развъжда главно съ издѣнки, защото при хладния ѣ климатъ семето не може да узрѣва, което, главно се внася отъ Китай и се продава по две марки грама. Най-добриятъ трудъ върху културата на китайския ленъ — рамий е издаденъ на нѣмски отъ Д-ръ К. Е. Кемпски: Дирамифазеръ, културъ ундъ ферарбайтунгъ“, съ 50 картини. Цена 5 марки. Доставка книжарница Конрадъ Беере въ Хамбургъ 1, Дорнбушцртсе № 12.

ХРОНИКА

Преславското туристическо д-во „Патлейна“ дистри две стаи съ размѣри около 30 кв. м., заедно и поотдѣлно, за обзавеждане на туристически спални.

Негово Високо Преосвещенство Св. Варненски и Преславски митрополитъ Йосифъ е разрешилъ въ новото здание при храма-паметникъ „Св. Св. Кирилъ и Методий“, край гр. Преславъ, да се обзаведе туристическа станция.

Главната дирекция на строежитѣ е разпоредила Преславското околийско инженерство да се открие отъ 1 априлъ т. г.

Получила се е заповѣдъ отъ главния директоръ на строежитѣ, съ която досегашния III ѣ участковъ трасировачъ Андрей Вълковъ се назначава за трасировачъ въ Преславското околийско инженерство.

Плановетѣ за строежа на новата прогимназия сж получени въ общината, които общинскиятъ съветъ ще прегледа и одобри.

Отъ отпуснатитѣ 30,000 кгр. зърнени храни за подпомагане на беднитѣ срещу работа, околийската комисиия е опредѣлила за Преславската община 6,000 кгр. Общината е вече организирала обекта за отработване и въ близки дни ще започне работата.

Преславската община е започнала отработването на временната трудова повинностъ съ направата на улицата между църквата и читалището

Получиха се сведения, че Главната дирекция на желѣзницитѣ готви планове за единъ голѣмъ исторически паркъ около новата желѣзопжтна гара.

Новоучреденитѣ общини въ Преславска околия сж конституирали своето управление и сж започнали трескава работа по организиране на общината и подготовка на строителнитѣ работи презъ лѣтото.

На мѣстото на премѣстения Преславски градски лѣкаръ д-ръ Моисъ Леви, Главната дирекция на народното здраве е назначила за градска лѣкарка д-ръ Екатерина Иванова.

На 11 мартъ града ни бѣ посетенъ отъ г-нъ Илия Мусаковъ, редакторъ на военнитѣ издания, придруженъ отъ майоръ Паспалеевъ. Гостътъ бѣше разведенъ отъ кмета на града по историческитѣ мѣста край Преславъ, отъ които той остана съ отлични впечатления. Възторгътъ на г-нъ Мусакова — добре известенъ нашъ писателъ, бѣше неописуемъ отъ виденото.

с. ИВАНОВО, ок. Преславска

На 11 и 12 м. м. въ селото ни се състоя една много навременна и подходяща читалищна конференция, устроена отъ окръжния читалищенъ съюзъ въ гр. Шуменъ, за чиято инициатива всички ивановци сърдечно благодарятъ.

Още отъ вечеръта на 11-ти започнаха да прииждатъ на голѣми и малки групи поканенитѣ гости отъ всички села на бедното „Герлово“. Окол. училищенъ инспекторъ, всички кметове, читалищни и кооперативни дейци отъ селата: Б. рѣка, Върбица, Преселецъ, Плъстина, Тушовица, Сушина, Винаца, Методиево, Конево, Гюлеменъ, Евдокия и особено отъ с. Драгановецъ, си дадоха среща въ нашето малко, заемащо най-централно мѣсто въ Герловската котловина и сремяще се винаги да върви първо напредъ село Иваново.

Вечеръта на 11-и въ 7 часа пунктовата конференция се откри отъ общинския кметъ Ал. Тутевъ, който покани околийския агрономъ Г. Харизановъ да изнесе упоменатата въ дневния редъ сказка по земедѣлието. Сжщиятъ съ умѣние направи единъ кратъкъ прегледъ на земедѣлието отъ първобитния човѣкъ до днесъ. Посочи съ статистически данни колко назадъ е останалъ нашиятъ земедѣлецъ и причинитѣ за това. На въпроса какво да се направи—стопанството трѣбва да се промѣни. Зърненитѣ храни не бива да се изоставятъ, защото сж основата на нашето стопанство. Жито се купува на външния пазаръ само срещу злато. Нашата земя е още девствена цѣлина и ние трѣбва разумно да я разработимъ. Сказчикътъ говори подробно и добре аргументирано за практичната страна на земедѣлието и

скотовѣдството, за начинитѣ, по които можемъ да дойдемъ до подобрието му.

На 12-ти говори г. Сим. Патевъ отъ името на общинския съюзъ на кооперациитѣ въ страната. Съ ораторското си умѣние г. Патевъ успѣ да забие въ съзнанието на слушателитѣ си **необходимостта отъ кооперация въ село**. Съ много, крайно разнообразни и увлѣкательни примѣри, всички съ ясно опредѣлена целъ, той изясни значението на кооперацията и нейната целъ. Селото трѣбва да прибира и продава чрезъ кооперацията, а не съ посрѣдници. На края на речъта си г. Патевъ посочи като спасителна лодка на българския селянинъ и родината въ тѣзи трудни времена кооперацията уловена рѣка за рѣка съ читалището. Продължителни ржкоплѣскания прекъсваха сказчицата на много мѣста.

Г-нъ Ст. Станчевъ отъ Управит. съветъ на Окр. читалищенъ съюзъ съ добре подобрени мисли изясни ролята на читалището въ миналото и сега. Добре бѣ разбрана мисълта му за дейността на българския учител, неуморния труженникъ въ областта на училище, читалище, кооперация и какво ли не още. „Ако трѣбва да дигнемъ паметникъ, той трѣбва да е на българския учител.“

Следъ закриването на конференцията биде даденъ скромень обѣдъ на гоститѣ.

Ивановското читалище „Съзнание“ изказва своята най-голѣма благодарностъ на инициатора на това културно-просвѣтно тържество — Окр. читалищенъ съюзъ, а сжщо така и на сказчикитѣ за хубаво изнесенитѣ беседи.

Срѣдищенъ Директоръ

Иванъ Жековъ

Хлѣбъ отъ ябълки и отъ грозде

Вестникъ Нахтъ Аусгабе съобщава, че единъ белгиецъ изнамѣрилъ новъ способъ да приготвя висококачественъ хлѣбъ за дѣца и стари хора, отъ ябълки или отъ гроздова шара, която се изварява на гжста каша, отъ която 20 килограма се слагатъ на сто килограма тѣсто. Тайната при приготвянето на тоя новъ видъ хлѣбъ се крие главно въ правенето на хлѣбния квасъ (мая), който способъ билъ патентованъ въ Америка, където били създадени голѣми предприятия, за производството на тоя новъ видъ хлѣбъ, който съдържалъ голѣмъ процентъ витамини и билъ особено хранителенъ.

Минералнитѣ богатства на Югославия

Споредъ една официална статистика, презъ първата половина на настоящата година на Югославия сж произведени 287,000 тона желѣзни руди.

Производството на бакарени руди за сжщото време се увеличило отъ тона 315,000 на 336,000 тона; цинкъ и олово отъ 376,000 на 446,000 тона. Бауоксидъ (особенъ видъ глина отъ която се добива алуминиума) отъ 142,000 на 168,000 тона, и пирититъ отъ 62,000 на 72,000 тона. Голѣма частъ отъ тия руди сж били преработени въ страната, а остатъка е изнесенъ въ Англия и Германия.